

PODPORUJTE SVÉHO ŠERIFA

Kvido evaluates the wage/salary situation in Isolit-Bravo, which is quite favourable in comparison with surrounding region. Any future increase must be based on measurable rise of productivity of labour, he concludes.

Už jsem tím do jisté míry pověstný, že se zajímám o to, kolik si vyděláváme v naší firmě ve srovnání s okolím. Považuji to za přirozené a správné - však také špatný ředitel, který by se o to nezajímal. Je přitom vždy mým přáním a hrdostí, aby si moji spolupracovníci vydělávali při daných možnostech co nejvíce. Mám upřímnou radost a těší mě, když vidím, že si někdo od nás koupil nové auto, že jede s rodinou na náročnou dovolenou, koupil si byt nebo přestavuje dům. Z mé strany jsou ve smyslu "všem za dobrou práci dobře zaplatit" dveře široce otevřeny - často se přidává dříve a více, než by si dotýčný spolupracovník byl vůbec pomyslíl. Ta slova mohou někomu chutnat jako trochu silná káva - koneckonců podle seriózních výzkumů se každý Američan cítí asi o 10 procent platově podhodnocen, lhostejno kolik peněz ve skutečnosti bere. U nás tomu bude jistě jinak. Takže, aby to nebyly kecy, je nutné shora uvedené doložit čísly podle statistiky:

oblast	průměrný měsíční hrubý plat	
	4. čtvrtletí 03'	leden/únor 03'
kraj Pardubice	13 568 Kč	údaj neznámý
okres Ústí n./Orl.	13 061 Kč	údaj neznámý
Isolit-Bravo s r.o.	16 623 Kč	16 680 Kč

K tomu v duchu ještě připočteme sociální výhody, kterými je naše firma dobře známá. I za této platově příznivé situace nechceme zamrznout, ale chceme si vydělávat ještě více a mít se ještě lépe. Věc má ale jeden háček - na naše výplaty nestačí jít demonstrovat před ministerstvo školství nebo dopravy. Musíme si na ně vydělat v nelítostném konkurenčním boji. "Jsi cenově, kvalitou a dodacím časem lepší - zakázku možná dostaneš. Nejsi, můžeš se jít s celým vybavením a štábem spolupracovníků vyfotografovat, a pak se hlásit na pracáku." Proto není zbylí a musíme dosavadní systém přidávání, který byl většinou veden velmi plošně, rovnostářsky a prakticky nepodmíněně, změnit. Již v lednu jsem vyhlásil, že veškeré další přidávání bude, až na oprávněné výjimky, pouze a výhradně přes měřitelné a doložitelné zvýšení produktivity práce. Dokud příslušný vedoucí (samozřejmě ve spolupráci se svým kolektivem, tj. s Vámi) nevymyslí, jak jeho dílna či kancelář produktivitu práce bude zvyšovat a zvýšení měřit, pak, sorry, nemůžeme do té doby kolektivu více přidat. "Podporujte svého šerifa" je název známého filmu. "Podporujte tedy svého vedoucího a společně s ním vymyslete, jak zvýšíte produktivitu své práce" je naše nynější heslo. Další přidání platů a mezd budou potom neprodleně následovat.

Ing. Kvido Štěpánek
ředitel

Březen, za kamna vlezem...

Věra is trying to express the beauty of spring encouraging people to enjoy each "ordinary" day as it comes.

Březen, za kamna vlezem - určitě to tak, jak praví stará lidová moudrost, bude, ale je také jisté, že na dveře už klepe jaro. První paprsky sluníčka nás už vytáhly na procházku do přírody, po dlouhé zimě se všichni těšíme na rozkvetlé louky a zelenající se trávu, netrpělivě obcházíme své zahrádky a nemůžeme se dočkat, až to všechno propukne. Takový krásný jarní den nás naplňuje novou energií a radostí ze života. Měli bychom se na chvíli zastavit a uvědomit si, jak málo se umíme radovat z běžného všedního dne.

V našem uspěchaném světě neustále sledujeme ručičky hodinek, abychom vždy znovu konstatovali,

že jsme zase cosi nestihli a na něco zapomněli. Vypočítáváme nesplněné povinnosti, deprimují nás zmeškané termíny. Když se pak dopracujeme k dovolené, ani si pořádně neodpočineme. A přitom nám utíkají dny, týdny, měsíce a roky. Dělíme rok na období vánoc, velikonoc, svátků, narozenin a význam zbývajících dní jakoby se ztrácel. Až když nás zastihnou zprávy o katastrofách, o lidském utrpení - v takových chvílích rozeznáme podstatné, kriticky hodnotíme svůj životní styl a pochopíme.

Radujme se proto z každého dne, který přijde, ze sluníčka, z prvních sněženek. Pečme velikonoční perníčky, malujme kraslice. Na každém z nás záleží, jak si dokážeme každý den zpříjemnit.

Přeji Vám všem příjemné prožití velikonočních svátků.

Věra Mikysková, praktikantka D1

Povinnost – první ctnost

Kvido is expressing his admiration for hardworking people filling their duties and achieving success by fairness and responsibility.

Ve starém Řecku, v době kolem roku 300 před naším letopočtem založil Zénón z Kitia filosofickou školu, kterou se svými žáky nazval podle místa, kde se scházeli - stoická. Později jej následovalo mnoho prostých i významných lidí - zřejmě nejznámějším je pravděpodobně nejlepší římský císař Marcus Aurelius. Stoikové vytvořili celou životní filosofii, jejíž jádro by se dalo shrnout asi takto:

Cílem života je splnit povinnosti, ke kterým jsem se zavázal nebo které přede mně čas postavil. Vše ostatní, co nemohu ovlivnit, jde mimo mne a nebudu se s tím tedy trápit. Stoikové brali tuto zásadu velmi vážně a nebyli přítom žádné "mouchy sežerte si mě". Krátce potom, co se stal Marcus Aurelius císařem, napadli drtivě Řím nám z dějepisu dobře známí Markomani (pozor, neplést si s narkomany! - i když dost možná, že si v českých polích občas šťávy z nezralých makovic "šlehli", a proto nakonec s Římem prohráli) a Kvádové. Císař nejenom, že bryskně zorganizoval obrovskou armádu, ale na její podporu prodal veškerý svůj osobní majetek v dražbě a sám vyrazil v jejím čele v prostém vojenském plášti. Barbary na hlavu porazil a zapsal se do dějepisu základní školy i tím, že rozšířil římskou říši až přinejmenším na jižní Moravu a dost možná i do Jablonného - pro naše město ale k tomu chybí písemné důkazy. K jeho oblíbeným rčením patřilo "Ani den bez čárky". Musím hned ale zchladit radostný souhlas frekventantů jablonských večerních univerzit "U Pedála" či "Na Prdylce" - slavný císař neměl na mysli "ani den bez piva", nýbrž "ani den bez dobrého skutku".

Mnoho dalších v průběhu staletí stoiky následovalo, i když o jejich filosofii třebaš nic nevěděli. Byli to ti pilní, pracovití, odvážní, stateční a klidní. Byli to ti, kteří měli základní životní zásadu: Povinnost - první ctnost.

Shodou okolností také kolem roku 300 před naším letopočtem založil jiný filosof Epikúros ze Samu jinou školu, která byla nazvána po něm - epikurejská. Kromě jiných názorů na stavbu hmoty a atomy, což pro nás není zajímavé, byla hlavní odlišnost od stoické školy v tom, že namísto povinnosti, odvahy a skromnosti kladli epikurejci na první místo požitky, slast - zkrátka "užít si". Mnoho a mnoho lidí, kteří v životě jméno Epikúra ze Samu neslyšelo, ho následovalo. Byli to ti, kteří si chtěli užít a své povinnosti nebrali nikdy příliš vážně. V práci se nepředřeli a měli se dobře za jakéhokoli režimu. Situace tedy ničím nová - již před mnoha a mnoha

staletími byl svět takto bipolárně rozdělen. Skutečně není ničím nová? Inu, popravdě se mi zdá, že v posledních desetiletích ručička vah prudce vybočuje ve prospěch oněch epikurejců.

Není to tak dlouho, kdy byli velmi pracovití lidé obdivováni a uznáváni a ti línější se jim dost dobře nemohli dostat pod kůži. Línější zkrátka byli línější, každý to viděl a nedalo se to nijak okecat. Moderní doba ale dokázala i toto obrátit naruby. Pracovitým je přisívána nálepka "workoholiků" a nefachčenkové se radují: "Hurá! My jsem normální, zatímco oni už mají svoji nemoc! A vědecky popsanou a definovanou! Už jim to nikdo neodpáře! Kdepak pilně pracovat, mámo, normální je se natáhnout s otevřeným pivem před televizí! Však to právě ve zprávách na Nově ten psychouš říkal!"

Jestliže Američané - ať se to komu líbí či ne - největší velmoc na světě, zasáhnou proti zločinci, který nechává své politické oponenty zaživa rozpouštět v kyselině sírové a brutálně zavraždil statisíce obyvatelů své země, plní jednoznačně svoji povinnost. Stojí je to mnoho úsilí, přesvědčování vlastních lidí, nesmírné materiální náklady a na prvním místě životy a zranění vlastních občanů. Namísto poděkování a úcty se jim za to dostane protiválečných demonstrací, nadávek a osočování. Prezident Bush zkrátka svoji povinnost hlavy nejsilnější země světa plní a to vyvolává místy až nepřičetný odpor.

Před rokem jsem se na tomto místě zmínil od jablonského povstání 5. a 6. května 1945 a kromě jiného jsem vyjádřil přesvědčení, získané z rozhovorů s účastníky, že totiž také oni se do nebezpečí života nevydali pro zábavu nebo adrenalinový sport, nýbrž proto, že plnili svoji povinnost vůči vlasti. "Přísahal jsem jako voják a když ta chvíle přišla, bylo mojí povinností přísahu splnit! Nemohl jsem přece zůstat doma!" říkali mi ti stateční, kteří se boji nevyhnuli ani z něho neutekli. Vzpomínám si také, jak se při dvacetiletém výročí jeden jablonský komunist, který byl darebák takového kalibru, že dosáhl až okresního formátu (při povstání se schovával v kozím chlívků v Sobkovicích. 9. května se narychlo objevil s páskou revolučních gard a vydatně se podílel na pogromech proti Němcům. Kromě jiného jen tak z vlastní zvrhlosti označil za kolaboranta, zatkl, mučil a zastřelil veselého chlapce Pepíka Neškudlu jen za to, že měl rád německé děvče...) vyjádřil, že ti padlí toho vlastně mnoho neudělali - to zato soudruzi, kteří budují socialistickou společnost, toho vykonali daleko více...

Práce poslance parlamentu, má-li být dobře dělána, je jistě náročná. Jen toho času, kolik by měl strávit mezi svými voliči, mluvit, vysvětlovat,

přesvědčovat, ptát se, hledat náměty na zlepšení. Ale asi jsem naivní... Kterýpak poslanec je jenom poslancem?! Jedině snad nějaká bílá vrána! Každý "pořádný" má ještě deset dalších funkcí v dozorčích radách, mnozí zvládnou ještě ministrování, předsedování, profesorování či nejméně docentování a nezřídka i nějakou tu vlastní firmu. Jsou skutečně tak výkonní anebo mají jenom zjednodušenou představu o plnění povinností poslance?! Na to ať si každý volič odpoví sám.

Jako ve všem, také na tomto místě vyjádřím střízlivý optimismus: Současný výkyv ve prospěch "epikurejců" je jen dočasný a možná dříve, než se nadějeme, se z různých důvodů vrátí doba, kdy splnění povinnosti bude považováno opět za první ctnost. Černými ovce se stanou lékaři, kterým pracovní doba končí ve tři a jejichž telefon nenajdete v žádném seznamu, protože chtějí mít odpoledne, natož v noci pokoj. To tak, aby je je snad ještě nějaký pacient otravoval! Zrovna tak propadnou podnikatelé, které firma zajímá jen po té stránce,

kolik se toho z ní dá "vydojit" nebo vytunelovat. Za blázny budou vojáci, kteří přísahají a celý život se cvičí a když přijde okamžik hájit svobodu, pod nejrůznějšími záminkami ze své povinnosti vycouvají. Za neschopné budou ústavní činitelé, kteří přísahají na blaho vlasti taktéž, ale z důvodu vrtkavé voličské přízně jsou ve skutečnosti kam vítr, tam pláští. Pracovní přestanou být stíháni Úřady a rádo-by psychologové se nebudou zamýšlet ve sdělovacích prostředcích nad nimi a jejich "úchytkou", nýbrž nad těmi, kterým se pracovat nechce. Jistě k tomu budou mít v současné ČR, kde je 10% nezaměstnanost, ale troufám si znovu opakovat, že jsem skutečného nezaměstnaného ještě neviděl, příležitostí dost a dost!

Ing. Kvido Štěpánek, ředitel

Bezpečný podnik

Josef is planning to gain The Safety Plant Certificate this year asking all his colleagues to help him.

Více jak před rokem se vedení firmy rozhodlo k certifikátům ISO 9001 "Jakost" a ISO 14001 "Životní prostředí" získat i certifikát "Bezpečný podnik". V loňském roce se tento úkol nepodařilo splnit. Od února letošního roku se příprava certifikace rozběhla na plné obrátky. Termín byl stanoven na září 2003. Certifikace proběhne společně s kontrolními audity na ISO 9001 a ISO 14001. Certifikovat nás bude EZÚ Praha dle normy OHSAS 18001. Tato norma je v současné době nejrozšířenější a nejvíce používaná v zemích EHS. Pro získání certifikátu je jmenován pracovní tým ve složení:

Ing. Rubeš, vedoucí týmu
p. Slavík, p. Vaníček, za lisovnu
p. Najman, p. Bartoníček, za nástrojárnu
p. Prokopec, p. Marek, za montáž
p. Stejskal, za kovovýrobu

a odborní pracovníci:

Ing. L. Miller, bezpečnostní technik
p. Michalec, požární technik
Ing. Ševčíková, ekoložka.

Pro úspěšné získání certifikátu musíme zlepšit mimo jiné i níže uvedené oblasti. Výrazně se musí zlepšit činnost všech vedoucích. Nelze očekávat, že veškerou dokumentaci a přípravu zajistí bezpečnostní technik. Všichni vedoucí se musí podílet iniciativně na svém pracovišti v budování systému, a to bez neustálého upozorňování na nedostatky a neplněné úkoly.

Musíme zpracovat velké množství provozní dokumentace od provozních řádů skladů, návodů na obsluhu strojů, seznamu rizik na pracovištích a zároveň přimět všechny pracovníky tyto řády dodržovat.

Úroveň školení bezpečnosti práce je nízká. Školení musí být rozšířeno o další oblasti. Zásadně se musí zkvalitnit kontrolní činnost vedoucích na všech stupních řízení. Kontroly musí být pečlivější a více odborné. Důsledně musí být odstraňovány nedostatky a závady.

Znalosti pracovníků v oblasti bezpečnosti práce jsou malé a musí se výrazně prohloubit. Nejsou dodržovány zásady bezpečné práce. Někteří pracovníci nepoužívají osobní ochranné pracovní pomůcky, nedodržují bezpečné pracovní postupy, nedodržují pořádek na pracovištích apod.

Ing. Rubeš Josef, vedoucí ÚHM

Musíme se dobře připravit

Mary, the Quality Manger, would like to regain ISO 9001/2000 certificate for the following years.

V letošním roce čeká útvar řízení kvality, a tím i celou firmu, obhájení certifikátu jakosti ISO 9001/2000 v dozorovém auditu EZÚ Praha. Jako i v loňském roce se bude konat spolu s ekologickým auditem ISO 14000, a možná bude spojen i s bezpečnostním auditem, na který se firma pečlivě připravuje pod vedením Ing. Rubeše.

Tím bychom splnili spojení třech certifikátů - kvality, ekologie a bezpečnosti, a získali tak zlatý certifikát od EZÚ Praha. Prozatím jsme držiteli stříbrného certifikátu.

Samozřejmě, že budou probíhat i vnitřní audity dle schváleného plánu auditů pro rok 2003, a největší podíl budou rozhodně tvořit zákaznické audity. Od začátku roku jich už proběhlo několik - např.: od firmy VIDOX, BLACK & DECKER, BMW a v neposlední řadě i časté kontroly od našeho největšího zákazníka PHILIPS.

Pokud chceme získávat další zákazníky a nové

zakázky, musíme být na tyto kontroly dobře připraveni. Především zákazníci z automobilového sektoru nás budou často navštěvovat a prověřovat v systémových a v procesních auditech. Proto je nutné, aby každý pracovník dodržoval své každodenní povinnosti, aby na pracovišti bylo vždy uklizeno a veškeré potřebné dokumentace na svém místě. Prvním největším nedostatkem, který je hned patrný, je nepořádek a zmatené pobíhání pracovníků po dílně.

Oddělení řízení jakosti bude v letošním roce při auditech (i mimo ně) právě tyto nedostatky zviditelňovat na nástěnkách.

Zveřejníme fotografie nedostatků se zodpovědnou osobou a doufáme, že tím napomůžeme k postupnému odstranění nejčastějších nepořádků na dílnách. Vždyť audity musí probíhat v příjemné a klidné atmosféře, aby byly oboustranně prospěšné, neboť největším zájmem firmy je spokojenost současných zákazníků a získání nových.

Ing. Marie Kosková, vedoucí ŘKJ

Výroba forem trochu jinak

Martin is introducing "Metal Laser Sintering" - a new modern way how to make tools.

Metody a nové technologie k usnadnění výroby a zkrácení výrobních časů se stejně tak, jako v každém hospodářském odvětví, hledají také i v oblasti výroby forem. V současné době tradiční výroba forem zahrnuje mnoho operací počínaje hrubým ofrézováním obrobku, vrtáním, zakalením na potřebnou tvrdost, dalším obráběním na CNC (počítačem řízených) strojích a elektroerozivních strojích, dokončovacemi pracemi na ručním oddělení konče. Teď tu však máme i jinou možnost.

Novinku, kterou bych Vám chtěl tentokrát představit, se nazývá "Metal Laser Sintering", tedy spékání kovu pomocí laserového paprsku. V praxi to funguje tak, že stroj dle počítačového 3D modelu součásti vypracuje program. Na základní desku speciální hlava nanáší tenkou vrstvičku kovového prášku, který se laserovým paprskem ohřeje a speče. Síla jedné vrstvy se v závislosti na druhu kovového prášku pohybuje od 0,02 do 0,05 mm. Takovíto způsobem je možné vyrobit jakýkoliv tvar.

Sintrování laserem má spoustu výhod, ale také nevýhod vyplývajících z kvality použitého kovu. Největší výhodou je snížení počtu operací na minimum, a tím zkrácení času výroby. Není potřeba tolik strojů jako při tradiční výrobě, není nutné

vyrábět elektrody pro jiskření, nevzniká žádný odpadový materiál - veškerý materiál, který není spečený, lze znovu použít. Na druhé straně nevýhodou je podstatně nižší tvrdost ve srovnání s kalenou ocelí, a tím také nižší životnost. Povrch je drsný a rozměry nejsou dostatečně přesné, proto je potřeba další opracování.

Samotná technologie "Laser sintering" není až tak úplnou novinkou. Používá se již řadu let pro výrobu prototypových dílů z kovu, kde na kvalitě a povrchu tolik nezáleží. Největším problémem je dobrý materiál, jenž by se svými vlastnostmi vyrovnal nástrojařské oceli.

Teprve nedávno přišly na trh materiály, které se těmto požadavkům přibližují. Životnost tvarových částí formy vzrostla na 5-100 tis. výlisků podle použitého kovového prášku a vstříkovaného plastu, což je více než dostačující pro výrobu prototypových forem nebo forem pro malosériovou výrobu.

Bohužel v současné době tato technologie není levnou záležitostí. Pořizovací cena stroje je zhruba 12 mil. Kč a cena kovového prášku se pohybuje okolo 5000 Kč za 1 kg. Z toho vyplývá, že i přes značnou úsporu práce je dražší než tradiční výroba. Na závěr však můžeme říci, že aplikace Metal Laser Sintering se stává přijatelnou technologií výroby forem pro budoucnost.

Martin Jelínek, asistent vedoucího D2

Nové technologie zpracování plastů

Jiří is introducing some new technologies for plastic materials processing.

Jedním z nových trendů je využití technologie MuCell. Tato technologie znamená vhánění plynu (nejčastěji dusíku) přímo do taveniny ve vstřikovací komoře lisu. Plyn se vhání řízeným tlakem 100 až 200 bar, a tím vzniká homogenní směs plynu a roz-tavené plastické hmoty. Plyn vytvoří v tavenině pravidelnou strukturu mikrodutin o průměru 0,006 - 0,01mm. Takto připravená směs (mikro-strukturální pěna) se vstřikuje do dutiny formy. Tavenina má výrazně vyšší tokové vlastnosti, zateče i do tenkých žebírek s tloušťkou stěny pod 1 mm. Je tedy možné snižovat vstřikovací tlak a souběžně také uzavírací tlak nástroje.

Technologie přináší úsporu materiálu o 20 - 30%, a také snížení času výrobního cyklu díky kratší době vstřiku a následně kratší době chlazení. Aplikace je výhodná především pro technické výlisky s velkými nároky na rozměrovou stálost - automobilový a elektro-technický průmysl. Pro vzhledové dílce však tato metoda není vhodná, neboť pěnová mikrostruktura je na povrchu viditelná (stříbření). Tento nedostatek lze však vyřešit spojením s technologií Tecomelt, což je podstříkování vložené textilie dobře tekutým plastem.

Výrobci vstřikovacích strojů - Engel, Battenfeld nabízí speciální výbavu pro tuto technologii, která je však velmi nákladná. Navíc je nutné počítat s platbou licenčních poplatků firmě Trexel (USA), která tuto metodu vyvinula.

Společně s marketingem zatím vyhledáváme vhodné projekty nových výrob, kde by se dala výše popsaná technologie využít.

Mikrovstřikování - tyto systémy představují výrobu velmi malých dílců z plastu o přesném rozměru a hmotnosti. Podle informací má patentovaný mikrosystém firma Battenfeld s názvem Batt - mikrosystém 50. Je to speciální lis s těmito základními parametry :

- **Uzavírací síla - 50 kN (5t)**
- **Velikost nástroje - 196 x 156 mm**
- **Minimální výška nástroje - 100 mm**
- **Švětlost mezi berany - 200 mm**
- **Šnekový (šikmý) extruder - průměr 14 mm**
- **Vstřikovací píst - 5 mm**

Tímto mikrosystémem je možné vyrábět díly s přesností až do 0,0008 g. Výhozy jsou odebírány několika způsoby a většinou následuje optická kontrola kamerou. Dále se pak řeší posun výlisků k dalšímu zpracování.

Tyto systémy se většinou stavějí na míru - dle výrobní zakázky. Cena malého stroje je pak většinou velmi vysoká (120 000 - 200 000 Euro). Opět společně s marketingem vyhledáváme vhodné zákazníky a projekty, v ČR zatím tyto systémy nikdo nemá.

Ve výrobě dílců z plastických hmot se stále zvyšuje konkurence, a proto se musíme společně snažit o technologický pokrok a nabídnout zákazníkům to nejlepší, co v současné době existuje.

Vaníček Jiří, technolog lisovny

Skladové hospodářství D3

Milan is drawing our attention to some important building changes which have been done in our stocks last year.

Sklady jsou důležitá součást každé firmy. Ve skladech montáže D3 se skladují polotovary a materiál z kovovýroby a lisovny. Podstatnou část také tvoří materiály z dovozu, jako jsou především šňůry a termostaty. Vše musí být včas vychystáno do výroby.

Stav skladů v listopadu loňského roku nebyl jednoduchý. Sklad kartonáže byl hotový, jiná situace byla v 1. patře. Na levé polovině byl sice uložený materiál, ale na pravé byl čilý stavební ruch a opravoval se strop. Za dva týdny se situace otočila, takže se skladovalo jen na pravé půlce s novým kazetovým stropem, zatímco v levé polovině se dokončovaly opravy. Po skončení oprav stropu se opravovaly betonové podlahy. Hotové byly během

jednoho víkendů, ale zrání betonu trvalo další dva týdny. Ve skladu v Jamném byla situace podobná. Sice se tam nestavělo, ale vypadalo to stejně. Logicky tak bylo potřeba urychleně zlepšit přehled a uložení materiálu. Pak se přiblížil konec roku 2002 a s ním i obvyklá uzávěrka - inventura. V loni byla spojená s přestěhováním skladu drobných dílů z 2. patra do 1. patra. Na základě dokončení nových výrobních prostor bylo nutné přestěhovat i sklad dílů na mixery z lisovny do 1. patra.

Dnes je situace jiná. Veškeré stavební úpravy skončily a nové betonové plochy využíváme v plném rozsahu. K uložení materiálu využíváme regálové systémy. Výroba teď trochu zvolnila tempo a obrátka zásob se snížila. Z toho vyplývají nové úkoly na snížení zásob ve skladu. Život skladu jde dál a připravuje se na nový projekt montáže lamp IKEA.

Ing. Milan Hejl, vedoucí skladů

Jarní úklid

Miloň is warning the employees to be aware of some safety firm instructions, which have been recently implemented.

Vážení spolupracovníci, s přicházejícím jarem nastává čas úklidu a oprav, které nám zima odhalila. Jedná se především o nepořádek v areálu firmy, a také na pracovištích každého z nás - povalující se papírky, fólie a především různé zbytky odstřížků plechů a dalších předmětů, které více či méně ohrožují zdraví každého z nás.

Vzhledem k tomu, že ve druhé polovině tohoto roku došlo k určité redukci stavební údržby a zbylí pracovníci plní celou řadu stavebních činností a tudíž nemohou několikrát denně obcházet areál, komunikace a odklízet poházené předměty a odpadky, apeluji na každého z nás, aby lhostejně neprocházel kolem předmětu pohozeného, který může jiného zranit a ten na příslušné místo uložil.

Další bolestí je komunikace pro zaměstnance přicházející a odcházející do a ze zaměstnání.

V loňském roce byla jasně označena komunikace do a ze šaten, byla zakreslena vodorovným značením, symboly šlápot a cedulemi, žádajícími o dodržování používání stanovené cesty. Přesto 80% z vás prochází stále podél budovy montáže, kličkuje různě mezi automobily couvajícími k rampě. Přitom si nikdo neuvědomuje, jakému se vystavuje nebezpečí. Stačí malá nepozornost a úraz je na světě. Uvědomte si tuto skutečnost a používejte značenou cestu přes kovovýrobu.

V letošním roce nás čekají nejrůznější opravy po všech budovách, nátěry oken, opravy maleb a v neposlední řadě dokončení druhé části sjezdu na odstavnou plochu za textilní halou, ve směru od masny. Dalším náročným úkolem bude příprava a provedení sjezdu ze silnice II./311 (Jablonné - Těchonín) k rampě expedice obchodního oddělení, jenž poslouží k nakládání zboží z montáže.

Miloň Žížka, správce budov

Studiem k perspektivnímu zaměstnání

Martin is talking about the increasing importance of education to apply for a job. He is also mentioning firm's strategy to support our potential employees at schools by providing some material help.

"Genialita je 1 % inspirace a 99 % potu" - tak zní slavný výrok ještě slavnějšího Thomase Alvy Edisona, a nám nezbyvá, než dát geniálnímu vědci za pravdu. K úspěchu vede v první řadě tvrdá práce, poctivost, odříkání, víra a v neposlední řadě i vzdělání. Právě vzdělání bylo v průběhu minulých let, především bezprostředně po pádu totality, opomíjenou záležitostí. Mnoho rodičů vidělo slibnou budoucnost svého potomka v práci obchodního zástupce, dealera, pojišťovacího agenta apod... Na to, že každý nemůže být úspěšným dealerem s milionovým obrátem a se statisícovou roční provizí, se našťastí záhy přišlo. Postupně se znovu začaly plnit osiřelé lavice ve školách vyučujících technické, strojní a elektrotechnické obory.

V současné době je již situace poměrně stabilizovaná a absolventi oborů nástrojař, mechanik-opravář, technik strojírenské výroby, obráběč kovů atd. mají dobrou perspektivu do budoucna. Na této skutečnosti postavily mnohé renomované firmy svůj plán na trvalé zajištění kvalitních pracovníků - nespolehají se jen na nábor mezi absolventy, ale "vychovávají" si své budoucí zaměstnance již na školách a učilištích.

Formou stipendií, úhrady školních a pracovních

pomůcek, zajištěním pravidelné praxe udržují u studenta povědomí o společnosti a de facto jej cíleně směřují do svých řad. Nutno přiznat, že tato spolupráce je oboustranně výhodná: na jedné straně finanční a materiálová pomoc spojená se zajištěním zaměstnáním a na druhé straně kvalitní pracovník. Zaměstnavatel totiž velmi pečlivě sleduje své "vyvolené" a pravidelně se informuje na jejich prospěch, vztah k práci a povahové vlastnosti. V žádném případě pak nekupuje "zajíce v pytli" a ušetří si tímto mnohé zklamání.

Naše firma již má zkušenosti v oblasti poskytování stipendií a materiální podpory na blízkých školách a učilištích. Nyní zamýšlíme oslovit rodiče žáků osmých a devátých tříd základních škol a být oním "procentem inspirace" při volbě vhodného oboru pro vycházející žáky. Naše nabídka je velmi konkrétní: vyučení se v oboru, který je pro firmu zajímavý a potřebný (samozřejmě s odpovídajícím prospěchem) za předpokladu budoucího zaměstnání ve společnosti.

Velmi uvítáme, pokud zájem projeví i naši zaměstnanci. V tomto případě lze kdykoliv navštívit personální oddělení a konzultovat zde každý případ individuálně. Možností studia je celá řada a to v blízkém i vzdálenějším okolí. Věřím, že kromě mnoha jiných oblastí může firma pomoci v tak nesnadné věci, jakou je výběr budoucího povolání již u žáků základní školy.

Martin Šlesinger, personalista

Jaký byl rok 2002 z pohledu spotřebitele a cen

What was the last year like from the view of consumers and prices.

Za prvé: Podle informací Českého statistického úřadu se růst spotřebitelských cen v České republice v loňském roce téměř zastavil a průměrná míra inflace činila 1,8 %, což je nejméně od roku 1990. Pouze v prosinci vzrostly ceny meziročně o 0,6 %. Nejznamenatelnější posun zaznamenaly potraviny, jejichž ceny klesly loni o 5,4 %. K o něco nižšímu, tedy 4 % poklesu došlo u oděvů a obuvi. Oproti tomu náklady na bydlení vzrostly v loňském roce o 4,5 %. A co můžeme čekat letos? Ceny by měly podle názorů expertů začít výrazněji růst, očekávaná inflace se má pohybovat kolem 2 %.

Za druhé: Po obvyklé nákupní horečce před vánočními svátky odstartoval na přelomu roku téměř kontinuálně kolotoč povánočních slev. Zlevněno bylo hlavně oblečení, sportovní vybavení, hračky i elektronika. První a výraznější slevy, které propukly v řetězcích hypermarketů a v obchodech s textilem, se pohybovaly v širokém rozmezí 20 - 70%, s narůstajícím časem jejich výše obvykle rostla. Vypadá to, že se čeští zákazníci naučili nakupovat. Slevy očekávali, neboť reagovali více než spontánně. I když se podle předběžného hodnocení obchodníků zatím tržby nedají srovnávat s předvánočním obdobím, oproti slabším jarním a letním měsícům jde o tržby zvýšené v řádu několika desítek procent.

Za třetí: Čerstvý žebříček TOP obchodních řetězců za rok 2002 nepřinesl žádné výrazné překvapení. Tempo růstu jejich obrátu dále klesá a dochází ke stabilizaci trhu. Také nedošlo téměř k žádným přesunům v pořadí firem, první příčku opět obhájil dle dosaženého obrátu řetězec Makro.

Za čtvrté: Stabilizace českého trhu současně přináší zřetelnější profilaci nákupních preferencí u českých spotřebitelů. Podle výzkumu nákupního

chování české populace Shopping Monitor (dle údajů INCOMA Research a GfK Praha) tři domácnosti z deseti preferují jako hlavní místo nákupu potravin a nepotravinářského zboží hypermarkety. Toto platí v převážné většině měst nad 20 tisíc obyvatel. V Praze však zůstávají hlavním typem prodejny supermarkety. Jejich preference se přesto celkově snížily, přednost jim dává 21 % respondentů. Současně se zastavil pokles oblíbenosti malých samoobsluh, které navštěvuje 22 % domácností především vyšších věkových kategorií a obyvatelé menších obcí. Diskontní prodejny preferuje 18 % domácností. Zatímco supermarketům a malým prodejnám dávají lidé přednost kvůli snadné dostupnosti, rozhodujícím faktorem k návštěvě diskontních prodejen jsou samozřejmě ceny a pro návštěvu hypermarketů je rozhodující širší nabízeného sortimentu. Pro tři pětiny domácností se již stalo samozřejmostí jezdit na nákup autem, přičemž míra využití auta výrazně roste s dosaženým stupněm vzdělání.

Za páté: Jaká je pozice některých monitorovaných výrobků zn. BRAVO na českém trhu? Trh fritéz ovládají značky Tefal (26 %), ETA (21 %), BRAVO (16 %), Philips (13 %) a ostatní, fritézami vybavených domácností činí 51,3 %. Příklonem ke zdravějšímu způsobu života lze však očekávat postupnou stagnaci. Elektrické konvice má ve výbavě již 81 % domácností, tedy nákupy jsou již spíše charakteru náhrady za starý výrobek nebo nevyhovující. Při pohledu na rozdělení trhu je situace následovná - ETA (20 %), BRAVO (17 %), Philips (11 %) a Tefal (10 %). Procentuální zastoupení dalších výrobků agentura AMAR nezveřejnila.

Zdeněk Müller, vedoucí obchodního oddělení

Můj pobyt v České republice

A Mongolian family thanks to Isolit-Bravo for everything they have done for them.

Moje rodina žije v České republice již delší čas. Spolu s manželem jsme pracovali v několika firmách. V loňském roce se nám podařilo získat zaměstnání ve firmě Isolit-BRAVO, v malém městečku Jablonné nad Orlicí. Naše dcery chodí do zdejší základní školy - starší do 8. třídy, mladší do 5.

třídy. Od firmy jsme dostali k dispozici byt, ve kterém máme vše, co potřebujeme - nábytek, pračku, ledničku atd. Bydlení máme velmi pěkné.

Firma Isolit-BRAVO se stará i o to, abychom měli práci a byli s ní spokojeni. Díky ní mám to, co mám. Za všechno, co pro nás vedení firmy udělalo, moc a moc děkujeme.

Munkhjargal Tolya, montáž D3

Inna thanks to Isolit-Bravo for everything they have done for her and her husband.

Mojí domovinou je Ukrajina. V roce 1998 jsme s manželem uvažovali o možnosti pracovat někde v zahraničí, a tak jsme se dostali s celou rodinou do republiky. První, co nás zaujalo, byla krásná krajina, zelené louky, vysoké hory, čistý horský vzduch - zkrátka nedotknutá příroda. Za dobu pobytu v Česku jsme navštívili hodně měst - rádi poznáváme historické památky.

V roce 2001 jsem měla možnost nastoupit do

firmy Isolit-BRAVO - na montáž kuchyňských přístrojů. I my v domácnosti používáme tyto výrobky a jsem s nimi velice spokojená. Při každé návštěvě, kdy jedeme domů na Ukrajinu, vezu nějaký kuchyňský přístroj jako dárek. I moji příbuzní je moc chválí. Práci, kterou dělám, mě moc baví. Snažím se naučit co nejvíc operací. Mám velkou radost, když mi práce jde a nic nevázne. Chci být pro firmu užitečná a věřím, že bude stále dost práce a že budeme spokojeni.

Inna Bilotská, montáž D3

Zaměstnání zahraničních pracovníků

Paul is expressing his strong wish to lead a good and reliable team of people of different nationalities to reach the best production results.

Od roku 1995 spolupracujeme na montáži kuchyňských přístrojů se zahraničními dělníky - samozřejmě za stejné pracovní a mzdové podmínky. Každý cizinec musí být řádně sociálně a zdravotně pojištěn. Legální zaměstnávání cizinců však není nijak jednoduché kvůli zdlouhavé a složitě administrativě - o něco jednodušší to mají pouze Slováci. Zaměstnavatel totiž může získávat jen cizince s povolením k pobytu v Česku, a to pouze na volná pracovní místa, která jsou nahlášena na úřadu práce. Úřad vydá povolení získávat zaměstnance ze zahraničí pouze v případě, že tato místa nelze obsadit českými občany, hlavně uchazeči o zaměstnání. Ti buď nemají potřebnou kvalifikaci, nebo o nabízenou práci nestojí, a pod různými záminkami se vrací zpět na úřad práce.

Ubytování zahraničních dělníků odpovídá, dá se říci v 70 ti procentech, běžnému standardu. Zaměstnáváme pracovníky z Mongolska, Ukrajiny, Polska a Slovenska. Pro naši prioritu, kdy na prvním místě je zákazník, zaměstnanec, bezpečnost práce a ekologie, musí mít montáž pevný, zdravý a kvalifikovaný tým, který na prvním místě plní dodavatelskou účinnost.

Hodnocením pracovníků od plnění výkonových norem, až po nemocnost a drobné kázeňské přestupky, každý rok pečlivě zvažuji prodloužení pracovních povolení.

Přes všechny vymoženosti našeho státu, kdy přání občana nemuset pracovat je na prvním místě, se nám daří udržet profesnost, použitelnost, kvalitu a to hlavní: zákazník má objednané výrobky vždy v dohodnutém termínu. Při produktivitě střediska jsou to denně 3 až 4 kamiony výrobků, které opouštějí naši firmu. Zdánlivě jednoduchá záležitost - když to máš s kým vyrobit.

Snažím se svým řízením skupiny pracovníků plně

hodnotit jejich důležitost v celém procesu výroby, finančně ohodnotit jejich vstřícnost při zajišťování naplánovaných termínů bez zbytečných sobotních směn a přesčasů. Jsem přesvědčen, že vytvořením dobré rovnováhy mezi našimi a zahraničními pracovníky dochází k tomu potřebnému. Určitý podíl zahraničních pracovníků nám umožňuje dosáhnout výrobní pružnosti, bez které se neobejdeme. Souběžně s tím si řekněme na rovinu, že řada našich spoluobčanů, kteří by pracovat mohli, zneužívá sociální systém a nepracuje.

Moje přání do budoucna je vytvořit zdravý profesní tým v kombinaci našich a zahraničních dělníků - například po vzoru mužstva NHL, které dosahuje velice dobrých výsledků v kombinaci mnoha národností.

Pavel Prokopec, vedoucí montáže

Co mě opravdu štve

Josef is talking about dirt and mess in firm WCs which really irritates him a lot.

Možná jsem si vybral podivné téma, ale chci se ozvat. Pánské WC se úspěšně začíná podobat odpadkovému koši s kuřárnou. Těch kuřáků, kteří na tom mají svůj podíl, se ptám: "U vás doma ona místnost vypadá také takhle? Popel, špačky a plivance na zemi, krabičky v mísách a pouzdrech na papír, všude kelímky a papíry od svačiny, 2-3 kuřáci v jedné kabině?" Mimochodem, taková svačina ve dvou na zakouřené míse, to musí být pošušňání! Jestli máte WC takhle vyšperkované doma, je to vaše věc, ale sem to netahejte. Když nemáte ohled k nekuřákům, mějte ho alespoň k uklízečkám, jejichž práce za dvě hodiny po úkliku bere díky vám za své.

Josef Prachař, lisovna

Moje letní brigáda

A grammar school student is giving her opinions about Isolit-Bravo she had the possibility to learn during her summer voluntary work.

O letních prázdninách loňského roku jsem měla možnost nastoupit na brigádu do firmy OEZ Letohrad, nebo Isolit-BRAVO Jablonné nad Orlicí. Po předchozích, celkem dobrých zkušenostech, jsem nakonec zvolila firmu BRAVO. Nyní jsem byla požádána, abych napsala pár řádků o svých dojmech a názorech. Pracovala jsem na montáži, převážně na výrobě fritéz. Přestože jsem za několik dnů vystřídala několik pracovišť, byla jsem s prací spokojena.

Jediné, co mě opravdu nemile překvapilo, bylo značné zvýšení norem v porovnání s předchozím rokem. Nároky na zaměstnance také vzrostly a pracovní tempo je mnohem svižnější než dříve, ale to vše je jistě způsobeno snahou dodávat na trh kvalitní zboží v určeném termínu. Kolektiv na středisku se mi také zamlouval. Setkala jsem se s novými lidmi

z řad stálých zaměstnanců, ale i brigádníků, a zůstane mi množství vzpomínek a nezapomenutelných zážitků. Jen mě mrzelo, že někteří lidé, s nimiž jsem se seznámila během svých předchozích brigád, už firmu opustili. Na jejich místo nastoupily davy lidí ze zahraničí. Na jednu stranu tento obrat chápu, protože tak cizinci dostávají příležitost začít nový a jistě i lepší život. Ale je tato obměna pro firmu přínosem? Za zamýšlení by možná stálo i to, proč v tak známé východočeské firmě nemá zájem pracovat více místních lidí.

Sečteno a podtrženo, letní brigáda mě naučila nést odpovědnost za svoje jednání, být soběstačná a donutila mě spoléhat se sama na sebe. Přestože ve firmě jsou věci, které by se daly změnit k lepšímu, byla jsem s prací spokojená a dostanu-li nabídku na další brigádu, ráda ji přijmu.

Blanka Faltusová, studentka Gymnázia

Vážení spolupracovníci

Karel is comparing two different attitudes to work attacking laziness and irresponsibility for once life and employment.

Vážení spolupracovníci,

dlouho jsem uvažoval, o čem budu psát. O víkendu u nás byla návštěva a téma na příspěvek jsem měl dříve, než jsem si myslel.

Byli to lidé, kteří donedávna byli spokojení, měli práci, jejich pracovní doba byla přesně 8 hodin a dost. Peněz si moc nevydělal, jejich hrubý příjem byl cca dohromady 14 tisíc Kč.

Ptal jsem se jich, jakého měli šéfa a ředitele, a oni mi řekli, že ani nevědí, jak ředitel vypadá, a že šéfovi bylo všechno úplně jedno.

Přestávky na svačinu měli třeba hodinu a na oběd také hodinu. Zeptal jsem se jich, kdy tedy vůbec pracovali. Odpověď mi na rovinu vyrazila dech. Řekli mi: „ Normy jsme měli hotové za 5 hodin a potom si už pomalu dělal každý, co chtěl.“

Když jsme hovořili dále, vyšlo najevo, že již začátkem minulého roku začali mít úbytek práce, protože byli tuze drazí a konkurence neschopní. Zeptal jsem se jich, co tedy udělali proto, aby zase získali více práce, a tím určitou jistotu. Odpověděli, že nic. Nyní si prý uvědomují, že měli být sami víc vstřícní a měli říct: "My to stihneme za 5 hodin, a tak

budeme pracovat celých 8 hodin, a naše výrobky budou cenově zajímavější, prodejnější a hlavně budeme mít práci".

Toto si, bohužel, uvědomili až v době, kdy jejich firmu zavřeli z důvodů, že nemají co dělat, protože všichni odešli ke konkurenci, která je lacinější, ale musí se tam více makat.

Mojí další otázkou bylo, co budou dělat dál. To, co mi odpověděli, mě již tolik nepřekvapilo: „ Víš, naše největší nevýhoda je ta, že jsme byli zvyklí málo dělat a poflakovat se, a dnes, když se přijdeme podívat na nové pracoviště, kde je jiné tempo a způsob práce, tak máme strach, že tomu tempu nebudeme stačit. "

Bohužel je vidět, že pracovníci, kteří se přijdou ptát na práci, jsou z podobného podniku jako mojí známí. Osobně si také myslím, že někteří pracovníci u nás myslí: "Co po mně ještě můžou chtít, vždyť dělám, co můžu", ale řekněme si na rovinu, že v každém z nás je neskutečné množství rezerv, o kterých možná sami ani nevíme.

Závěr nechám bez komentáře a každý ať se podívá sám na sebe a zamyslí se nad tím, co je lepší, a hlavně správnější.

Karel Slavík, vedoucí lisovny

Velikonoce

Drahomíra is describing some Easter habits. She is remaining the Easter philosophy which is closely connected with Christianity and Jesus Christ's resurrection.

A je tu jaro! S ním se nám automaticky vybaví Velikonoce. Jsou to svátky jara a nového života.

Když byl na začátku našeho letopočtu ukřižován Ježíš Kristus, odehrál se v noci ze soboty na neděli zázrak zmrtevýchvstání. Velikonocím předchází čtyřicetidenní příprava - postní doba, která začíná Popeleční středou. Vlastní velikonoce se slaví v tzv. Svatém týdnu, který začíná Květnou nedělí.

Boží hod velikonoční je vždy první neděli po prvním jarním úplňku. Pro křesťany je vzkříšení Ježíše Krista symbolem toho, že smrt není konec, ale začátek nového života. Nyní si vše připomínáme "obětním beránkem".

Na jaře se vše probouzí k životu, rozkvétají sněženky, bledule, pampelišky. Vidíme první jehnědy, zlatý déšť a vše se krásně zelená. Příroda se začíná probouzet, a k tomu se vztahují další

velikonoční zvyky, např. kraslice, kuřátka, zajíčci = nový život, šlehání pomlázkou = pomladit. Venku už roste spousta bylinek, které nesmějí chybět ve velikonoční nádivce. Peče se velikonoční těstový beránek, mazance, věnce z kynutého těsta. Z masa je nejčastější kůzlečí, králičí, jehněčí, kuřecí. Mě osobně se z velikonočních zvyků vybaví děti, jak chodí po vsi s řehtačkami a klapačkami, příprava koledy pro koledníky, malování vajec, stříhání stužek na pomlázky a samotné pondělí velikonoční - čekání na koledníky a šlehání pomlázkou, abych byla celý rok zdravá, za doprovodu nezbytné koledy.

Je škoda nevyužít každého slunečného dne, ať na procházku nebo práci na zahrádce, či kolem domu. Vždyť krásné hřejivé sluníčko už každý po dlouhé zimě očekáváme. Není nic hezčího než cítit sílu přírody - znovu začít žít.

Drahomíra Pauková, montáž D3

Existuje život po porodu?

It is a dialogue between three little children quarreling inside their pregnant mum. Is there a life outside? It is a question...

Jedna maminka čekala trojčata, a protože to byla výjimečně chytrá drobátka, povídala si už v mamincině bříšku. Jeden z nich byl věřící, druhý pochybovač a třetí skeptik.

Pochybovač se zeptal: "Věříte v život po porodu?" Věřící na to: "Ano, samozřejmě, je přece zcela zjevné, že život po porodu existuje. Tady žijeme jenom proto, abychom rostli a připravili se na život po porodu, abychom byli dost silní na to, co nás čeká."

Malý skeptik na to: "To je blbost, žádný život po porodu přece neexistuje. Jak by měl vlastně takový život vůbec vypadat?" "Ani já to přesně nevím," říká věřící hošík, "ale určitě tam bude mnohem víc světla než tady a možná, že dokonce budeme jíst ústy a běhat a..."

Skeptik ho nenechal domluvit a namítl: "to je úplný nesmysl - běhat - to přece nejde a jíst ústy, to je úplně směšná představa. Máme přece pupeční šňůru, která nás živí. A mimo to, je nemožné, aby existoval život po porodu, protože pupeční šňůra je krátká už teď."

Věřící se ale nedal: "určitě to možné je, jen bude

všechno kolem trochu jinak, než jak jsme tady zvyklí."

Skeptik však trval na svém. "Vždyť se ještě nikdo do porodu nevrátil, porodem prostě život končí a vůbec, život je jedno velké trápení v temnu."

Věřící klouček už byl z toho unavený, ale snažil se dál: "Připouštím, že nevím, jak bude život po porodu vypadat, ale v každém případě pak uvidíme maminku a ona se o nás postará."

Na skeptika to už bylo moc: "Máma? Ty věříš v mámu? A kde má jako být?"

Věřící na to: "Vždyť je tu všude kolem nás, jsme a žijeme v mámě a jenom díky ní, bez ní bychom vůbec nemohli existovat."

Malý skeptik však mlel pořád svoje: "To je pěkná hloupost, z nějaké mámy jsem neviděl ještě ani kousíček, takže je jasné, že nemůže existovat."

"Malý věřící se zasní a povídá tiše: "Někdy, když jsme úplně zticha, můžeš zaslechnout jak zpívá, a to k čemu se teď tak právě tulíš, je její ruka, kterou hladí náš svět. Pevně věřím, že náš skutečný život začne až potom." A co vy, přátelé?"

(z Myšlenky na den 18.1.2003 na Radiu Proglas)

Petra Bartošová, D3

Vydařená dovolená

Dagmar would like to share her good and bad experiences from her holiday in Croatia.

Předloni jsme si s přítelem vyjeli užívat moře a sluníčka do Chorvatska. V den odjezdu jsme napačovaní netrpělivě čekali na náš pěkný zájezdňák. A najednou vidíme přijíždět známou českou Karosu. "To snad ne", říkám si v duchu. Ale řidiči už s úsměvem pokynuli k nastoupení. Tak jo, hlavně, že dojedeme. Karosa byla nakonec docela fajn, má totiž více prostoru, a tak jsme si mohli pohodlně natáhnout nožky.

Cestou nebylo nic zvláštního k vidění, většinou jen ruiny, vypálená místa, a sem tam ještě neuhašené požáry. Ale když už jsme v Chorvatsku sjížděli k moři, to se mi zatajil dech! Ale ne údivem, ale strachem. Ta úzká silnice, po které jsme po obvodu skal klesali, a ty vraky aut pod námi! Moc dobře jsem to viděla, vždyť jsem chtěla sedět u okýnka!

Ale naši řidiči byli zkušení a v pořádku nás dovezli až do Podači. Apartmán byl útulný a koupelna na můj vkus ještě útulnější. Pro dva rozhodně nebyla a ani jeden člověk neměl moc šancí se v ní otočit. Můj dojem ale vylepšil balkón. Bylo moc fajn na něm po večerech jen tak sedět a popíjet dobré víno.

Něco nás ale třetí den zradilo. Dodnes nevím, jestli moře nebo sluníčko. Naskákaly nám totiž svědivé pupínky, každému jinde. Naštěstí jsme nebyli sami, potkávali jsme podobně ozdobené výletníky. A tak bylo chvíli po koupaní. Vypůjčili jsme si alespoň motorový člun a brázdili blízké zátoky. Poslouchám to uklidňující šplouchání vln a najednou tu pohodu překazí veselý vřískot. A hádejte, co jsme objevili - nuda pláž. Moc blízko jsme ale nezašli, aby se na nás, vetřelce, ta nahá těla nevrhla.

Podača je opravdu hodně klidné městečko. Sem tam jen malý obchůdek, a tak nebylo ani za co utrácet. Ne, že bychom si chtěli hrát na "západáky", ale přeci jenom jsme si něco pěkného přivést chtěli. A tak jsme si přivezli zážitek.

Předposlední den pobytu jsme se přihlásili na

celodenní výlet po okolních ostrovech a poloostrovech na malé, avšak stylové dřevěné bárce. A tak jsme ten den D ráno vyrazili. Jelo nás asi 25 dobrodruhů, 1 mořský vlk a 2 jeho pomocníci. Nejdříve jsme brouzdali zátokami a potom jsme vyjeli na širé moře. Zastávka s prohlídkou poloostrova byla až na místě, kde pobýval, nebo spíše se ukrýval, Marco Polo. Původní vysoké kamenné stavby a úzké dlážděné uličky měly stále své zvláštní starobylé kouzlo. Po prohlídce a něčem malém k zakousnutí jsme spěchali zpátky na loď, kde pro nás připravovali rybí pochoutku. I když byla loď přivázaná u mola, docela se pohupovala. A houpala se víc a víc - aspoň nám se to tak zdálo. A pak se náš žaludek začal houpat společně s lodí. Ale zatnuli jsme zuby, už se totiž podávala voňavoučká ryba. Už už se chystám ochutnat, ale další zhoupnutí bylo silnější než můj žaludek dokázal snést, a tak jsem se celá zelená soukala na molo. "Hlavně rychle," říkám si. Ustála jsem to. Můj přítel vyběhl chvíli za mnou, a pak už jsme jen polykali sliny a přáli tu rybu ostatním. Na zpáteční cestě se podávalo chorvatské víno a lodí se rozléhaly krásné jižanské rytmy.

Plavba byla dlouhá a pomalu se začínalo stmívat. Nebo jen potemněla obloha? Nevím, ale když jsme zrovna pluli po otevřeném moři a v dohledu nebyl ani jeden ostrůvek, začaly vlny přibírat na síle. Ve chvíli, kdy se první vlna přehoupla přes palubu, se ve mně všechno sevřelo. Přišel strach. Každý si rychle hledal místočko na přídi, která bylo o něco výš nad vodou než záď lodi. A jedna vlna střídala druhou. Mořský vlk nasadil odčerpávací pumpu. Vítr sílil a obloha temněla a temněla. "Už přeci musíme uvidět pruh země, náš přístav....." říkám si, a i když nechodím v neděli do kostela, zavřela jsem oči a prosila Boha o pomoc. Nakonec jsme přeci jenom dorazili k molu a já honem hledala pevnou půdu pod nohama. Chtělo se mi brečet.....

Moře mám pořád ráda a miluju šplouchání vln. Nikdy ale nebudu pokoušet jeho sílu. Copak nás asi čeká na naší příští dovolené?

Dagmar Dvořáčková, lisovna

Buena Espana

Paul is describing his experience from his stay in Spain which he visited a couple years ago.

Rád bych se teď s vámi podělil o jeden pěkný zážitek z mých středoškolských let. Studoval jsem pětileť obor na soukromé Hotelové škole v Hronově se zaměřením na hotelový provoz.

Pod tehdejším vedením pana Ing. Štěpánka

(shoda jmen je však pouze náhodná) se nám otevřely skvělé možnosti výjezdů do mnoha evropských zemí za účelem gastronomické praxe. Vybraní studenti měli možnost strávit několik týdnů či měsíců v zahraničních restauracích a stát se tak nedílnou součástí jejich běžného programu. Já osobně nejraději vzpomínám na svou čtyřměsíční praxi ve Španělsku, kde jsem byl celkem dvakrát.

Pracoval jsem tehdy v malé přímořské restauraci Rondo na pobřeží Costa Blanca, kterou tam založil ještě za dob totality český pražský emigrant, pan Žerovnický. Restaurace to byla nádherná! Kromě interiéru se obsluhovalo i na dvou rozlehlých terasách, které se začínaly pravidelně zaplňovat tak kolem šesté hodiny večerní. To byl zároveň i začátek mého každodenního zaměstnání.

Restaurace byla umístěna v lokalitě zvané španělské Beverly Hills, a tak vás jistě nepřekvapí, že hlavní klientelu zde tvořili převážně němečtí zákazníci lačnicí po českých specialitách a českém pivu. Kvůli dobré večeři byli mnohdy ochotní vážit desítky i stovky kilometrů a přijet, nebo dokonce přiletět vrtulníkem až sem.

Nekonečné noci strávené obsluhováním byly však vykoupeny dopoledním koupáním v moři, výlety do okolí a lovením mořských ježků.....

Během mého pracovního pobytu v této poloostrovní zemi jsem se naučil mnoho španělských jídel, včetně národní papaji. Abychom však nezůstávali pouze u teorie, nabídnu vám, milí čtenáři, i něco

dobrého na zub. Pokud patříte k těm, jež zvou čas od času své přátele na návštěvu a jimž pomalu dochází fantazie, čím je tentokrát překvapit, nechte se zlákat třeba touto španělskou inspirací:

Míchaná vejce s krevetami

8 vajec, 1 balení mražených vyloupaných krevet, 4 lžíce šlehačky, 4 lžíce másla (včetně másla na namazání chleba), sůl, pepř, čerstvé bylinky - kopr, bazalka, libeček, petrželka, pažitka apod.

Krevety necháme mírně rozmrazit a vložíme je do pánve na rozehráté máslo, kde je několik minut restujeme. Potom přidáme rozšlehaná vejce se šlehačkou, osolíme, opepříme a dál postupujeme jako při přípravě míchaných vajec. Umíchaná vejce s krevetami navršíme na krajíce celozrnného chleba s máslem. Nakonec ozdobíme čerstvými bylinkami.

Není to nic složitějšího, nezabere to moc času a určitě tím sklídíte velký úspěch. Dobrou chuť přeje

Pavel Marek, referent Marketingu

Vezmeme to po žluté

Martin is revealing the history of turistical marking and stresses its importance.

Každý z nás jistě už někdy použil turistické značené cesty. Bereme je víceméně jako samozřejmost. Jenže taková samozřejmost to není. Naše turistické značení je ze světového hlediska jedno z nejdokonalejších a síť značených cest je v Čechách jednoznačně nejhustší.

Turistické značení má totiž u nás silnou tradici. Započal s ním Klub českých turistů již v roce 1889!!! Značení turistických tras a jejich pravidelná údržba patří k jedné z nejdůležitějších aktivit členů Klubu českých turistů. Ti se věnují nejen značení pěších tras, ale od roku 1997 také značení pro lyžaře a cyklisty.

První pěší turistická trasa KČT vznikla 11. května 1889, kdy "označovací družstvo" spojilo červenou značkou Štěchovice a Svatojánské proudy. Ještě v tomto roce byly vyznačeny další trasy na Karlštejn, Skalku a Rač a délka tras tak dosáhla 55,5 km. V roce 1912 bylo dokončeno značení první dálkové trasy z Prahy přes Brdy na Šumavu. Značené trasy pak rychle přibývaly, v roce 1920 jich bylo v tehdejší Československu 25 000 km, v roce 1938 již 40 000 km. Druhá světová válka a dále léta 1950-4 však pro značení zaznamenaly krizové období. Neprováděla se jejich potřebná pravidelná obnova a celá síť značených tras byla silně narušena.

V roce 1958 pak vydalo ČSTV Směrnici o jednotném značení turistických tras v Československu. Značené trasy se podařilo znovu obnovit a postup-

ně vybavit směrovkami a nástěnnými mapami. Síť značených tras se postupně zvětšovala. Brzy po roce 1989 bylo provedeno i vyznačení sítě turistických tras v po dlouhá léta nepřístupném pásmu při rakouské a německé hranici, a její celkový rozsah na území České republiky tak překročil 37 000 km pěších tras a 130,5 km lyžařských tras. Je na nich vyvěšeno 54 711 směrovek a tabulek, instalováno 2 746 směrovníků a 1 590 vývěsních laminovaných map ve stojanech nebo rámech. O obnovu značení a údržbu informačních prvků na trasách se v roce 1998 staralo 1145 značkařů, kteří při tom odpracovali více než 59 000 hodin.

Málokdo z vás možná ví, že jedním z těchto obětavých lidí je i náš kolega Günter Scholz, který se značení stezek věnuje už od roku 1970. Věnoval této činnosti spoustu svého volného času a nachodil stovky kilometrů. Letos se mu za jeho nezištnou a obětavou práci dostalo významného ocenění. V anketě "O nejlepšího sportovce okresu Ústí nad Orlicí", vyhlašované Orlickým sportovním sdružením a Orlickými novinami, byl vyhodnocen v sekci "Zasloužilí trenéři, rozhodčí a cvičitelé".

Tak až vás jarní sluníčko vytáhne na výlet a půjdete po značené stezce, zkuste v duchu poděkovat tomu, kdo ji pro vás vytvořil a kdo se o ní stará.

Pane Scholzi, děkuji

*Ing. Martin Pišín, obchodní oddělení
(údaje v článku byly převzaty z informačních dokumentů KČT a Orlického sportovního sdružení.)*

Veselá balada o svátečním lyžaři

Joyful balad about a Sunday skier.

Výhled z okna přímo láká
věnovat se sněžným hrám,
sníh a slunce - hybná páka,
které těžko odolám.

Protáhnu se,
pohled z okna zas a zas mě ujistí,
že můj "gaučink" dnes už skončil,
že mé lyže zasviští.

Svou kombinézu oblékám,
pyšně balím nové lyže,
hlasitý pozdrav susedkám,
ať jenom každý ví - že,
"Pan Lyžař" jde pokořit svou horu,
která se zvedá k výšinám.

Se sebejistým úsměvem
sváteční lyžař dolů shlíží,
nadšen a s hlavou v oblacích
měří si horu, jízda se blíží,
k pohybu láká bílý sníh.

Odraz a jízda začíná!

Jak rychlost stoupá,
úsměv se ztrácí.
Ó běda, mě, pyšnému lyžaři,
nabírám rychlost, jíž létají ptáci,
a pot mi stéká po tváři.

Svištění lyží - toť vznosný název
pro jízdu, kterou prožívám.
Předklon, záklon, smrt v očích se zračí,
představa hrozná nutí mě k pláči,
asi tu bídne ztroskotám.

Svou jízdu lyžař sváteční
pojal v tónině smuteční.
Touhu létat jako pták
srazila zemská tíže
a let zakončil pád na znak.
Ze sněhu trčí zlomená lyže,
ze země vstává sněhulák.

Tahle jízda - téměř spanilá,
naštěstí dobře skončila.

Kdo čekal konec tragický,
jenž pro balady se sluší,
ať zamyslí se logicky,
ať uhodí se do čela,
vždyť tahle zimní balada
má ve svém názvu veselá.

Magdalena Danielová, FÚ

Sportovní klub RESPONSE

Miroslav is speaking about the winter activities of the Response club, especially about some successful ice hockey matches and downhill and cross country skiing.

SPORTOVNÍ KLUB RESPONSE - sekce ledního hokeje by Vás ráda seznámila se svoji hokejovou sezónou, která nám již začala 15. září na zimním stadióně v Chocni. Přijelo si zahrát celkem 21 zaměstnanců naší firmy. Další zápasy se konaly od prosince každou neděli ráno na zimním stadióně v Ústí n. O., kde se odehrálo celkem 14 zápasů.

V neděli 12. ledna se pořádal Turnaj pětetek v Dlouhoňovicích, kde nám V. Šegita díky sponzorskému daru naší firmy zajistil neplacený pronájem ledové plochy. Daly se dohromady 3 družstva po 6 hráčích, takže 18 členů klubu Response včetně

ně našeho ředitele K. Štěpánka prožilo velice pestré sportovní dopoledne. V turnaji zvítězilo družstvo Administrativy, pod vedením M. Řeháka. Pro velký úspěch a zájem jsme turnaj opakovali 9. března v Ústí n. O., kde se sestavila 4 družstva po 5 hráčích. V tomto turnaji zvítězilo družstvo nástrojárny, pod vedením M. Kotyzy a silné podpory Zd. Najmana-spolumajitele firmy. Druhá překvapila lisovna, pod vedením L. Bednáře.

Sezóna se obešla bez větších úrazů, což jsme velice rádi, pouze nějaká ta modřina a roztrhlé obočí, jež u tohoto sportu není výjimkou. Věříme, že nám tento elán vydrží i nadále a naše řady se v příští sezóně rozšíří o další členy, kteří budou zajisté vítáni.

Dne 22. února se od Sportovního klubu Response-sekce běžeckého a sjezdového lyžování

uskutečnil autobusový zájezd do Říček, kde se 20 účastníků věnovalo sjezdovému lyžování, pod vedením Zd. Najmana, a 13 běžkařů, pod vedením J. Rubeše, se vydalo na 30 km trasu /Šerlich a zpět/. Slunečné počasí, které nás po celou dobu doprovázelo, nám připravilo příjemnou sobotní pohodu.

Dne 1. 3. se pořádala od Sportovního klubu

Response - sekce sjezdového lyžování, pod vedením Zdeňka Najmana, závody ve sjezdu na lyžařském vleku Malák v Jablonném n. O. Účastníci měli zvýhodněné jízdné, ale jednalo se již o poslední lyžování, takže účast nebyla tak velká.

Miroslav Řehák, vedoucí jídelny

Firemní stravování

The head of the kitchen is making a summary of special service and food the kitchen provided last year.

V loňském roce se v naší kuchyni vyvíjelo průměrně 520 obědů a 80 večeří. Zajišťovali jsme sobotní provoz firmy, popřípadě nedělní a noční, na který jsme připravovali svačtinové polévky s pečivem. V měsíci únoru jsme sestavili Týden ruské kuchyně, v dubnu Týden vepřových hodů, v červnu Týden zeleninových jídel a v měsíci listopadu Týden čínské kuchyně. Akce se vydařily, proto je

budeme v tomto roce, sic v jiném složení, opakovat.

U výdeje jsme zajistili k polévce pravidelný odběr pečiva a nápojů, ze kterých si strávníci mohou vybrat čaj, nebo džus s různými příchutěmi. Jídelní lístek obohacujeme různými druhy salátu, které se stávají oblíbené již i u mužů. Jedná se o drůbeží, myslivecký, krabí, šopský, těstovinový a podobně. Jsme rádi, že je o naši práci zájem, ale i kritiku musíme umět přijmout.

Miroslav Řehák se svým kolektivem.
Vedoucí firemní jídelny

Kolik v sobě máte hněvu?

Do you know who you are?

Je dobré to vědět, protože negativní emoce se mohou podepsat na vašem zdraví. Podle odborníků z Harvardovy univerzity hrozí lidem se zlostnou povahou několikrát vyšší riziko, že dostanou infarkt. Odpovězte proto pravdivě na následující otázky a za každou kladnou odpověď si napište jeden bod.

	ANO	NE
1. Po ránu často mívám špatnou náladu.	☐	☐
2. Když se mnou někdo nesouhlasí, zlobím se na něj.	☐	☐
3. Jestliže mě něco rozčílí, hlasitě nadávám.	☐	☐
4. Často na ostatní křičím.	☐	☐
5. Když se rozzlobím, mám nutkání něco zničit.	☐	☐
6. S oblibou trousím o ostatních jedovaté poznámky.	☐	☐
7. Na kritiku reaguji podrážděně.	☐	☐
8. Vyprovokoval jsem rvačku.	☐	☐
9. Když jsem nervózní, přestanu se ovládat.	☐	☐
10. Z míry mě vyvede každá maličkost.	☐	☐
11. Moje chování často druhé urazí.	☐	☐
12. Chování druhých mě snadno rozčílí.	☐	☐
13. Často se na sebe zlobím.	☐	☐
14. Jestliže mě někdo vyvede z míry, přeji mu to nejhorší.	☐	☐
15. Když se urazím, omluva mě jen tak snadno neuchlácholí.	☐	☐
16. V hněvu často praskám dveřmi.	☐	☐
17. Lidé se mě často ptají, proč se tak zlobím.	☐	☐

Výsledky: 0-4 Jste klidní a vyrovnaní, nedáte se vyvést z míry každou maličkostí. Na svět se díváte se zdravým nadhledem.

5-8 Necháváte se ovládat emocemi a hněv vám často komplikuje každodenní život. Situace, které vás rozčilují, byste měli řešet konstruktivně - jděte na procházku nebo dělejte něco, co vás baví.

9-16 Máte opravdu horkou hlavu a ztěžujete tím sobě i ostatním život. Snažte se zjistit, proč jste stále nazlobení, a pohovořte si o tom s někým, komu důvěřujete. Stálo by za to poradit se s psychologem.